@mehmetakif.unaldi ORTAOKULU 5. SINIFLAR TÜRKÇE DERSİ 2. DÖNEM 2. YAZILI (4. SENARYO)

T.O.5.13. Metni yorumlayabilme
Ben Zeynep. 9 yaşındayım. Geçen hafta okuldan dönerken sokağın köşesinde miyavlayan bir kedi sesi duydum. Önce önemsemedim ama sonra sanki biri "Yardım et!" diye fısıldıyordu. Merak ettim, sesin geldiği yere yaklaştım. Küçücük, sıska bir kedi çöp kutusunun yanında titriyordu. Usulca yaklaştım, kaçmadı.
Bu metinde anlatılanları kedinin ağzından (anlatıcısı kedi olacak şekilde) tekrar yazınız. (15 P)

T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	
Aşağıda sayıların yazımıyla ilgili verilen kurala örnek olabilecek kelimeyi cümle içinde kullanınız. (10 P)	
KURAL	**ÖRNEK CÜMLE**
Yer adları büyük harfle başlar.	

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.Y.5.21. Yazım kuralları ve noktalama işaretlerini uygulayabilme	
Aşağıda virgülün kullanımıyla ilgili verilen kurala örnek olabilecek bir cümle yazınız. (10 P)	
KURAL	**ÖRNEK CÜMLE**
Hitap için kullanılan kelimelerden sonra virgül konur.	

T.O.5.9. Metnin derin anlamını belirlemeye yönelik üst düzey çıkarımlar yapabilme
Çiftçi Yusuf amca, yıllarca tarlasında çalışmış, elma ağaçları dikmiş, ailesini bu ağaçların meyveleriyle geçindirmişti. Artık yaşlanmıştı ve tarlasıyla eskisi kadar ilgilenemiyordu. Ancak her sabah bastonuna yaslanarak ağaçlarının arasında yavaş yavaş yürür, onlarla konuşur, her birine birer evlat gibi davranırdı. Onu gören gençlerden biri, yaşlı çiftçiye yaklaştı: — Yusuf amca, bu kadar zahmete ne gerek var? Artık ağaç dikmene, bahçeyle ilgilenmene ne lüzum var? Zaten ömrünün sonuna gelmişsin. Yusuf amca tebessüm etti, eğildi ve yere düşmüş bir elmayı aldı. Elmayı gence uzatarak, — Tadına bak evlat, dedi. Genç, elmayı ısırdı. Bu, tatlı ve sulu bir elmaydı. Gülümsedi: — Gerçekten çok güzelmiş. Yusuf amca gülümsedi: — Bu elmayı ben senin yaşındayken diktiğim ağaçtan topladım. O günlerde "Ben yediğim elmayı değil, benden sonra gelenlerin yiyeceği elmayı dikiyorum." demiştim. Şimdi sen o ağacın meyvesini yiyorsun. Ben bugün ağaç dikiyorsam belki torunum bir gün onun gölgesinde kitap okur, belki senin çocuğun o meyveyi yer. Genç adam, başını öne eğdi; utandı. O günden sonra her sabah Yusuf amcanın yanına gidip onunla birlikte ağaçlara su verdi.
Bu metinden ulaştığınız sonucu aşağıya yazınız. (15 P)

T.O.5.11. Metinler arası karşılaştırma yapabilme

I.	II.
Yağmur, toprağın su ihtiyacını karşılayarak bitkilerin büyümesine yardımcı olur. Barajlar, göller ve yer altı suları yağmur sayesinde dolar. Böylece canlılar için gerekli olan su temin edilir. Yağmur, havadaki kiri temizleyerek havanın temiz olmasını sağlar. En etkili doğal kaynaklardan biri olan yağmur, tarımın da temelidir.	Kerem ödeviyle hiç ilgilenmedi. Sunum günü geldiğinde sınıfın önünde durdu ama söyleyecek hiçbir şeyi yoktu. Arkadaşları onu şaşkınlıkla izledi. Öğretmeni üzgün bir şekilde "Keşke biraz zaman ayırsaydın. Belki bize güzel bir hikâye anlatabilirdin." dedi. Kerem eve giderken düşündü. Gerçekten de televizyon dışında pek bir şey yapmıyordu. O akşam kitaplığından bir hikâye kitabı seçti ve okumaya başladı.

Numaralanmış metinleri karşılaştırarak aralarında bulduğunuz bir farkı aşağıya yazınız. (10 P)

Cevap anahtarı için instagram @mehmetakif.unaldi

T.O.5.15. Bilgilendirici metinlerde metin yapılarından hareketle önemli bilgileri belirlemeye yönelik çözümleme yapabilme

Televizyonun hayatımızdaki yeri vazgeçilmez bir hâl aldı. Televizyon, ilk olarak 1920'li yıllarda siyah-beyaz görüntüyle hayatımıza girdi. Zamanla teknoloji gelişince renkli televizyonlar kullanılmaya başlandı. 1980'li ve 1990'lı yıllarda kumandalı ve daha büyük ekranlı modeller yaygınlaştı. Sonraki yıllarda plazma, LCD ve LED ekranlar üretildi. Günümüzde ise akıllı televizyonlar internete bağlanabiliyor, film izleme ve oyun oynama gibi birçok özelliği içinde barındırıyor.

Bu metindeki önemli bilgilerden birini aşağıya yazınız. (10 P)

T.Y.5.16. Problem çözümüne yönelik yazabilme

Bir iş yerinde beş kişi çalışıyordu. İşe yeni başlamış olmasına rağmen neredeyse bütün dosya işleri Fatma Hanım'a yıkılmıştı. Telefonlara o bakıyor, evrakları o toparlıyor, çay servisini bile çoğu zaman o yapıyordu. Ne zaman bir iş artsa herkes göz ucuyla Fatma'ya bakıyor, o da sessizce görevini yapıyordu. Diğer çalışanlar gün boyu bilgisayar başında zaman geçiriyor, işleri yavaşlatıyor ve sorumluluk almak istemiyordu. Müdür de "Nasıl olsa Fatma yapıyor." diye sessiz kalıyordu. Fatma Hanım zamanla yoruldu ve kendini değersiz hissetmeye başladı.

Bu metindeki problemi tespit ediniz. Tespit ettiğiniz probleme yönelik bir çözüm önerisi yazınız. (10 P)

T.O.5.24 Okuduğunu değerlendirebilme

Hükümdar Timur, ordusundaki fillerden birini Nasreddin Hoca'nın köyüne gönderir. Fil o kadar büyüktür ki köydeki bütün otları ve samanı yer bitirir. Köylüler bu duruma daha fazla dayanamaz ve Nasreddin Hoca'yı da yanlarına alarak Timur'a şikâyet etmeye karar verirler. Ancak yolda köylüler birer birer kaçar, Hoca tek başına kalır. Timur'un o gün sinirli olduğunu gören Hoca, şikâyet etmek yerine şöyle der:

— Köylüler gönderdiğiniz filden çok memnun kaldılar. Ama hayvancağız yalnız, onun yanına bir başka fil daha gönderirseniz çok seviniriz.

Timur bu sözleri beğenir ve bir fil daha gönderilmesini emreder. Hoca köye dönünce herkes merakla sorar:

— Timur fili geri alacak mı?

Nasreddin Hoca gülerek cevap verir:

— Ne geri alması! O kadar memnun kalmış ki, bir de dişi fil gönderecekmiş!

Bu metinde Nasreddin Hoca'nın davranışını sarı şapkanın özelliklerine göre cevaplayınız. (20 P)

Sarı şapka: İyimser şapkadır. Konunun olumlu yönlerini ele alır.